

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Graanmarkt te Ninove

Marjolein van der Waa

**Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Graanmarkt te Ninove

Initiatiefnemer:	VDP & partners
Projectleiding:	Maarten Smeets
Erkend archeoloog:	Marjolein van der Waa
Auteurs:	Marjolein van der Waa
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Titelblad: Villaretkaart 1745-1784 (bron: www.geopunt.be).

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2017, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek	p. 2
1.1 Beschrijvend gedeelte	p. 2
1.1.1 Administratieve gegevens	p. 2
1.1.2 Archeologische voorkennis	p. 5
1.1.3 Onderzoeksopdracht	p. 5
Vraagstelling	p. 5
Randvoorwaarden	p. 6
Beschrijving geplande werken	p. 6
<i>Huidige situatie</i>	p. 6
<i>Geplande werken</i>	p. 7
1.1.4 Werkwijze en motivering bronselectie	p. 10
1.2 Assessmentrapport	p. 11
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	p. 11
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied	p. 16
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied	p. 27
1.2.3.1 <i>Gekende archeologische waarden</i>	p. 27
1.2.3.2 <i>Gebieden "geen archeologisch erfgoed"</i>	p. 28
1.2.3.3 <i>Beschermde archeologische sites</i>	p. 28
1.2.4 Archeologische verwachting (datering en interpretatie)	p. 29
1.3 Afweging vervolgonderzoek	p. 32
1.3.1 Vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	p. 32
1.3.2 Vooronderzoek met ingreep in de bodem	p. 32
1.4 Synthese en beantwoording onderzoeksvragen	p. 33
Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen	p. 35
2.1 Administratieve gegevens	p. 35
2.2 Gemotiveerd advies	p. 37
2.3 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem	p. 38
2.3.1 Aanleiding van het vooronderzoek	p. 38
2.3.2 Resultaten van het bureauonderzoek	p. 38
2.3.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen	p. 39
2.3.4 Onderzoeksmethode en -strategie	p. 39
2.3.5 Onderzoekstechnieken	p. 43
Proefsleuvenonderzoek: techniek en motivatie	p. 43
2.3.6 Voorziene afwijkingen van de Code Goede Praktijk	p. 44
Bibliografie	p. 45
Plannenlijst	p. 46
Bijlagen	
Bijlage 1: Bouwplannen en terreindoorsneden	p. 51

Hoofdstuk 2 Programma van Maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2017G60 (bureauonderzoek)
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag met in totaal een oppervlakte van ca. 432 m ² binnen een vastgestelde archeologische zone. Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 300 m ² of meer bedraagt met een bodemingreep van 100m ² of meer, binnen een vastgestelde archeologische zone (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Marjolein van der Waa OE/ERK/Archeoloog/2017/00177, Studiebureau Archeologie bvba, OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Ninove, Graanmarkt (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x= 125650, y= 169461 punt 2: x= 125677, y= 169488 Afd. 2, sectie B, percelen 1121, 122b, 1123a, 1124b, 1125
Periode uitvoering:	01-06-2017 t/m 17-07-2017
Relevante termen³⁷:	Mesolithicum, Middeleeuwen, 18 ^{de} eeuw, 19 ^{de} eeuw, burgerhuizen, nederzettingen
Bebouwde zones:	Het terrein is grotendeels bebouwd.

³⁷ Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

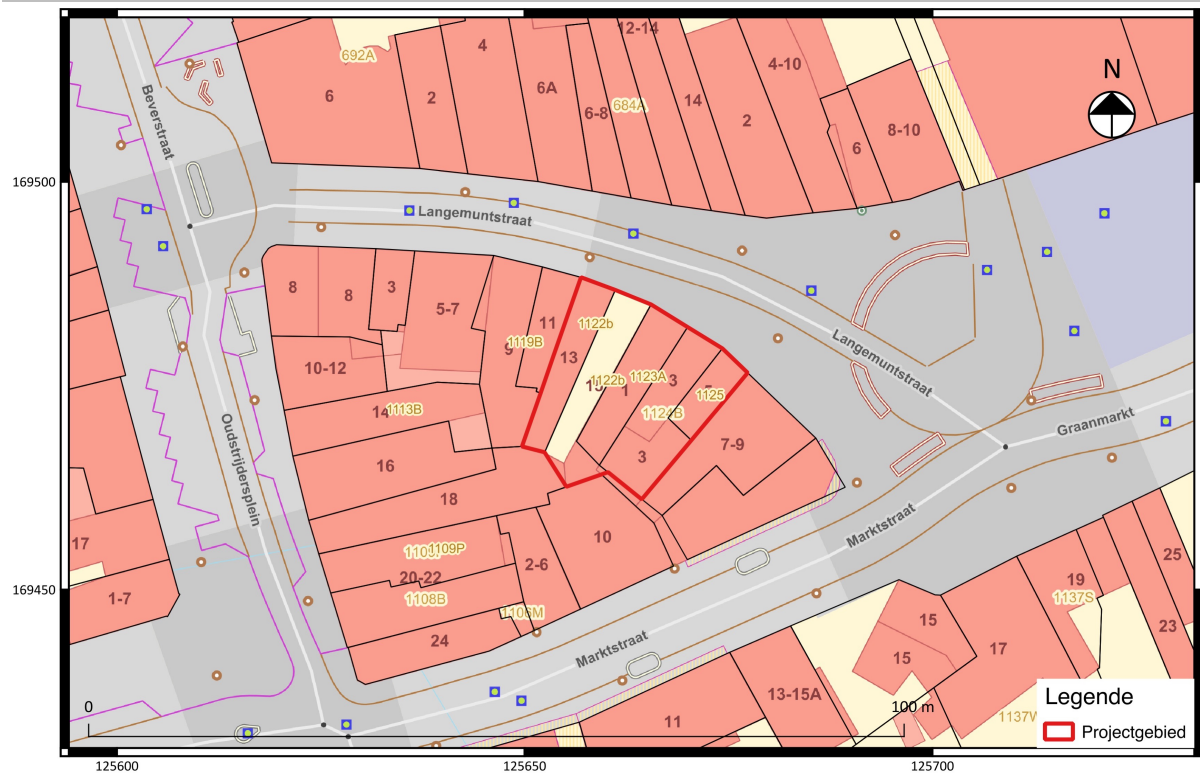

Fig. 2.1: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

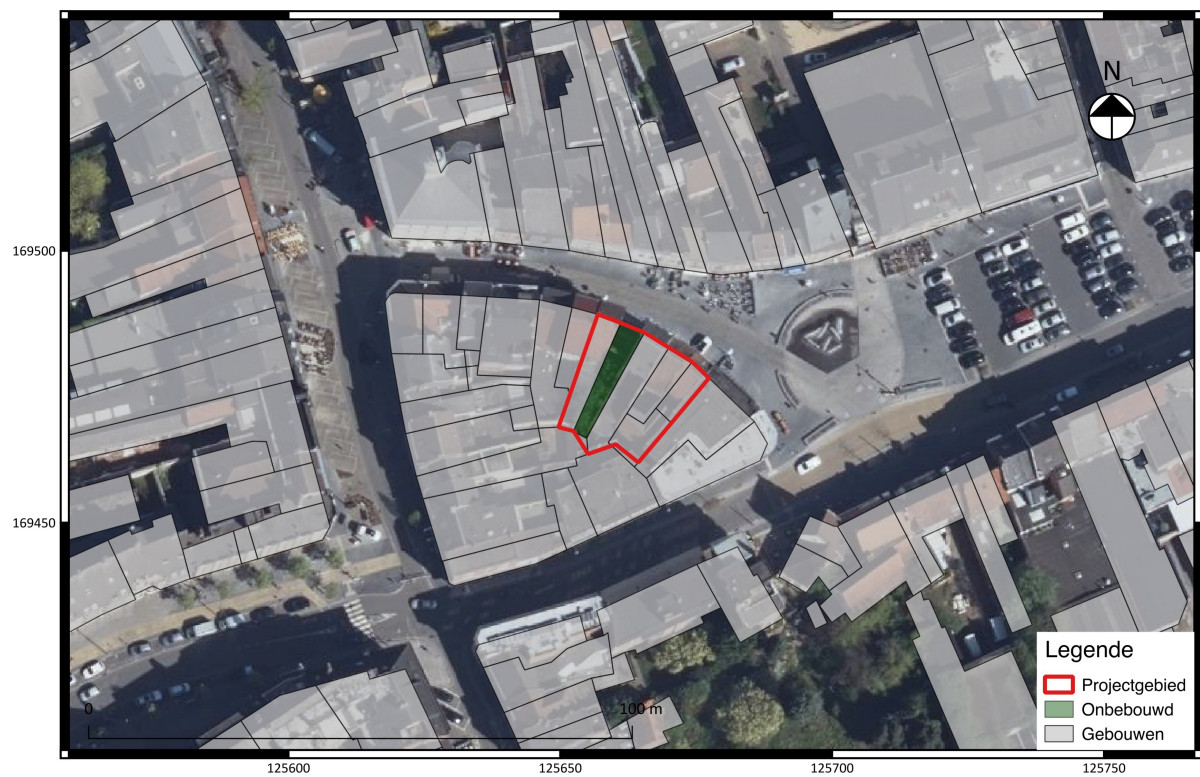

Fig. 2.2: Recente luchtfoto met daarop een synthese van de geschatte verstoringsgraad.

2.2 Gemotiveerd advies

Op basis van het tot nu toe uitgevoerde archeologische vooronderzoek – bestaande uit een bureauonderzoek – dient gewezen te worden op de noodzaak van de uitvoering van verder archeologisch onderzoek (met ingreep in de bodem) in de vorm van een proefputtenonderzoek. De aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats kan op dit moment niet met zekerheid worden aangetoond.

Momenteel is verder **archeologisch vervolgonderzoek echter niet mogelijk** omdat er zich vier historische stadspanden (uit de achttiende en negentiende eeuw) op het terrein bevinden. De sloopvergunning van deze gebouwen is opgenomen in de te bekomen bouwvergunning en daarmee is het terrein op het moment van schrijven dus nog niet toegankelijk voor een archeologisch vervolgonderzoek³⁸. Specifiek voor dit terrein moet worden vermeld dat de **sloop van de historische panden enkel bovengronds mag gebeuren**, dit ter bescherming van het archeologisch vlak. Ondergrondse constructies (kelders / diepe funderingen etc.) mogen niet verwijderd worden zonder begeleiding van een erkend archeoloog, gezien de grote kans op schade aan onderliggende, oudere bouwfasen van de historische panden of andere archeologisch relevante waarden.

Uit de data van het bureauonderzoek kan worden opgemaakt dat voor het onderzoeksterrein archeologisch relevante waarden kunnen worden verwacht uit de steentijd tot en met de (post)midleleeuwse periode. De verwachting voor relictten uit de steentijd is licht verhoogd. Naburig onderzoek op de Graanmarkt bracht een mesolithische *low density site* aan het licht, waarvan de objecten zich voornamelijk in de bovenste 10 cm bevonden en niet dieper dan 30 cm³⁹. Voor het plangebied zal er hoogstwaarschijnlijk geen *in situ* materiaal aanwezig zijn, gezien de impact die de zich continuerende bebouwing hier zal hebben gehad op de bovenste cultuurlagen. Men dient echter bedacht te zijn op de aanwezigheid van secundair, herwerkt steentijdmateriaal tijdens de uitvoering van een vervolgonderzoek.

Voor relictten uit de Middeleeuwen bestaat een hoge archeologische verwachting. Het plangebied bevindt zich in de historische kern van Ninove, die staat aangeduid als vastgestelde archeologische zone. Het bureauonderzoek toonde een continue bewoning van het terrein aan sinds de zeventiende eeuw. Daarnaast poneert een mogelijk interessante theorie in de literatuur de oudste (vroegmiddeleeuwse) nederzettingkern van Ninove pal onder het huidig plangebied. Gezien de aanwezigheid van achttiende- en negentiende burgerhuizen binnen de contouren van het plangebied, bestaat ook voor de Nieuwe en Nieuwste tijd een hoge archeologische verwachting.

Hoewel het een redelijk klein onderzoeksterrein betreft, wordt het potentieel aan kenniswinst als hoog ingeschat. De interessante historische ligging van het projectgebied kan een schat aan kenniswinst

³⁸ Zoals omschreven in het Erfgoeddecreet 2013, 5.4.7 “Procedure bij de onmogelijkheid of de onwenselijkheid om voorafgaand aan het aanvragen van de vergunning een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem uit te voeren”.

³⁹ Klinkenborg S. 2009. 23.

over de vroegste en latere urbane ontwikkeling van Ninove opleveren, met name rondom speerpunten als bewoningsgeschiedenis en vroege nederzetting en/of latere urbane ontwikkeling.

2.3 Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem

2.3.1 Aanleiding van het vooronderzoek⁴⁰

Op het terrein van ca. 342 m² plant de initiatiefnemer de bouw van een handelspand met meergezinswoning. Onder het handelspand komt een parkeergarage van één verdieping en binnen het gebouw zullen twee liftkokers worden geïnstalleerd. Hiervoor wordt een bodemingreep van minimaal -320 cm voor het volledige plangebied en lokaal -440 cm (voor de 2 liftkokers) voorzien. Dit betekent een significante dreiging voor de archeologisch relevante waarden in de ondergrond.

2.3.2 Resultaten van het bureauonderzoek

Op basis van de verzamelde aardkundige en historische gegevens kan worden geconcludeerd dat het onderzoeksterrein interessante en relevante archeologische waarden kan bevatten. Het plangebied bevindt zich in de stedelijke kern van Ninove en is landschappelijk gelegen op de westelijke, glooiende alluviale valleiflank van de Dender in de leemstreek. Volgens de bodemkaart bestaat het onderzoeksterrein uit een ongekarteerde, bebouwde zone (OB), maar uit bodemkundig onderzoek in de directe nabijheid van het plangebied (de opgraving van de Graanmarkt door SOLVA in 2009) werden alluviale afzettingen geconstateerd, die naar alle waarschijnlijkheid ook binnen het plangebied zullen voorkomen.

Deze opgraving van de Graanmarkt (SOLVA 2009) levert een grote bijdrage aan de te bekomen archeologische verwachting voor het huidige plangebied. Zo werd op amper 20 m van het plangebied een *low density* nederzetting uit het mesolithicum gevonden. Deze unieke goede bewaring van een *in situ* steentijd (artefacten)site binnen een stadscontext is te danken aan het feit dat de Graanmarkt door de eeuwen heen gevrijwaard bleef van intensieve bebouwing. Deze voorwaarde geldt echter niet voor het huidige plangebied, dat bebouwd werd met achttiende- en negentiende-eeuwse stadswoningen. Daarnaast werden de steentijdartefacten op de Graanmarkt voor het merendeel aangetroffen in de bovenste -10 cm en niet dieper dan -30 cm. Het is dus niet waarschijnlijk dat zich eenzelfde soort site binnen de perimeter van het onderzoeksgebied bevindt, aangezien een continue bebouwing vanaf ten minste de Nieuwe Tijd, een impact zal hebben gehad op de *in situ* bewaring van eventuele artefactensites, indien deze zich in de bovenste lagen bevonden. Men dient echter aandachtig te zijn voor de aanwezigheid van secundair herwerkt lithisch materiaal tijdens een mogelijk vervolgonderzoek. De archeologische verwachting voor het aantreffen van steentijd (artefacten)sites is omwille van deze redenen licht verhoogd.

⁴⁰ Voor een gedetailleerde en met plannen geïllustreerde omschrijving van de geplande werken, zie paragraaf 1.1.3 *Beschrijving van de geplande werken*.

Voor relict(en) uit de Middeleeuwen bestaat een hoge archeologische verwachting. Het plangebied bevindt zich in de historische kern van Ninove, die staat aangeduid als vastgestelde archeologische zone. Historisch kaartmateriaal toont een continue bewoning van het terrein aan sinds de zestiende eeuw. Daarnaast poneert een mogelijk interessante theorie in de literatuur de oudste (vroegmiddeleeuwse) nederzettingkern van Ninove pal onder het huidig plangebied. Gezien de aanwezigheid van achttiende- en negentiende burgerhuizen binnen de contouren van het plangebied, bestaat ook voor de Nieuwe en Nieuwste tijd een hoge archeologische verwachting.

2.3.3 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

De doelstelling van dit uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem betreft het formuleren van uitspraken omtrent de aan- of afwezigheid van één of meerdere archeologische vindplaatsen en de inschatting van het potentieel op archeologische kennisvermeerdering.

De volgende onderzoeksvragen zijn hierbij van belang:

- Welke zijn de waargenomen bodemhorizonten (beschrijving en duiding)?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Op welke diepte(s) bevind(e)t(n) zich het archeologisch vlak?
- Zijn er tekenen van erosie / antropogene verstoringen?
- Wat is de impact van de continue historische bebouwing op de ondergrond en eventuele archeologische waarden hierin?
- Wat is de relatie tot de bodem en de eventuele archeologische sporen?
- Zijn er archeologische sporen en/of vondstenconcentraties aanwezig binnen de grenzen van het vergunningsgebied en zo ja, wat is de afbakening hiervan in ruimte en tijd?
- Kan er een vergelijking worden gemaakt tussen de nabij gelegen site Ninove-Graanmarkt, en van welke aard zijn de mogelijke overeenkomsten (functioneel, spatiotemporeel... etc.)?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Wat is de aard en datering van de aanwezige archeologische sporen?
- Naar welke activiteit of soort site verwijzen de sporen?
- Zijn er sporen uit één of meerdere periodes aanwezig?
- Is verder archeologisch onderzoek nodig? Zo ja, welke zones komen in aanmerking voor vervolgonderzoek?

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek konden geen volledig verstoorde zones zonder relevante archeologische waarden worden vastgesteld. Het volledige plangebied (met een oppervlakte van 432 m²) is dan ook geselecteerd voor verder onderzoek.

Het vooronderzoek in zijn geheel kan als volledig worden beschouwd als er voldoende informatie is gegenereerd om:

- een te bekrachtigen nota op te maken die de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende staft.

- een te bekrachtigen nota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering afdoende staft.
- een te bekrachtigen nota op te maken die de onmogelijkheid voor een behoud *in situ* staft en een plan van aanpak hiervoor biedt.
- een te bekrachtigen nota op te maken die de mogelijkheid voor een behoud *in situ* staft en een plan van aanpak hiervoor biedt.

Fig. 2.3: Synthesepan van de zone die geselecteerd is voor verder onderzoek.

2.3.4 Onderzoeksmethode en -strategie

De keuzes van de methodes voor verder vooronderzoek en het wel/of niet uitvoeren van deze onderzoeken, worden gebaseerd op de volgende vier criteria:

- 1° is het MOGELIJK deze methode toe te passen op dit terrein (ook kosten-batenanalyse)?
- 2° is het NUTTIG deze methode toe te passen op dit terrein?
- 3° is het overdreven SCHADELIJK voor het bodemarchief om de methode toe te passen op het terrein?
- 4° is het NOODZAKELIJK om deze methode toe te passen op dit terrein (ook kosten-batenanalyse)?

In eerste instantie wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek zonder ingreep in de bodem afgewogen.

Methode	Opportuun	Motivering
Landschappelijk booronderzoek	Nee	Een verkenning van de lithostratigrafische opbouw van het terrein door middel van een <i>landschappelijk booronderzoek</i> wordt in deze historische stadscontext als niet nuttig en niet noodzakelijk beschouwd. Er zijn geen speciale indicaties voor een goed bewaarde bodem aanwezig op het terrein die eventueel de bewaringskans op <i>in situ</i> (steentijd)artefacten sites verhogen. Hoewel dichtbij het plangebied een mesolithische artefacten site werd opgegraven, is de kans op een zelfde <i>in situ</i> bewaring binnen het onderzoeksgebied zeer klein. De eeuwenlange bebouwing heeft zonder twijfel een negatieve impact op de ondergrond gehad voor een <i>in situ</i> bewaring van steentijd artefactensites in de bovenste cultuurlagen. De uitvoering van een landschappelijk bodemonderzoek wordt dan ook in dit geval als een onnodige kost (kosten tegenover baten) voor de initiatiefnemer geacht.
Landschappelijke profielputten	Nee	Aangezien de vraagstellingen rondom bodemevaluatie eveneens kunnen worden beantwoord door middel van een proefputtenonderzoek en wegens de andere bovengenoemde redenen, wordt het extra uitvoeren van een <i>landschappelijk profielputtenonderzoek</i> als niet noodzakelijk en overdreven schadelijk (kosten-baten) beschouwd voor dit terrein.
Geofysisch onderzoek	Nee	Het is niet nuttig om deze methode toe te passen. Geofysisch onderzoek is niet aangewezen omdat dit geen gegevens met betrekking tot de chronologie van de eventueel gedetecteerde fenomenen kan opleveren. Deze methode is vooral nuttig op terreinen waar ondergrondse lineaire bodemsporen en (muurwerk)constructies met hoge graad van zekerheid worden verwacht op basis van het bureauonderzoek, wat hier niet het geval is.
Veldkartering	Nee	Het is niet nuttig om deze onderzoeksmethode toe te passen. Het terrein is grotendeels bedekt met bebouwing die zal worden gesloopt na het verkrijgen van de bouwvergunning. Hieruit volgt een slechte visibiliteit voor het grootste deel van het terrein, waardoor resultaten uit een dergelijk onderzoek niet accuraat of precies zullen zijn. Deze methode wordt dan ook onnutig geacht voor dit terrein.

Vervolgens wordt de opportuniteit van de diverse methoden voor vooronderzoek met ingreep in de bodem afgewogen.

Methode	Opportuun	Motivering
Verkendend archeologisch booronderzoek	Nee	Een <i>verkennend archeologisch booronderzoek</i> heeft als doel archeologische (artefacten)sites op te sporen. Deze methoden zijn enkel noodzakelijk indien uit de voorgaande onderzoeken blijkt dat er begraven (paleo)bodems aanwezig zouden waarin vuursteenvindplaatsen en artefactenconcentraties uit de prehistorische periode (steentijd en metaaltijden) zich nog <i>in situ</i> kunnen bevinden. Het bureauonderzoek heeft echter geen indicaties opgeleverd voor de aanwezigheid van een dergelijke paleobodem (podzol) en de uitvoering van dit onderzoek wordt daarom als niet nuttig en niet noodzakelijk ingeschat, evenals een onnodige kost (kosten tegenover baten) voor de initiatiefnemer.
Waarderend archeologisch booronderzoek	Nee	Een <i>waarderend archeologisch booronderzoek</i> heeft als doel om (artefacten)sites die werden aangetroffen bij een verkennend archeologisch booronderzoek ruimtelijk af te bakenen. Logischerwijs wordt ook dit onderzoek als niet nuttig en niet noodzakelijk ingeschat, evenals een onnodige kost (kosten tegenover baten) voor de initiatiefnemer.
Proefputten in functie van steentijd artefactensites	Nee	Uit de voorgaande argumentatie volgt dat deze methode logischerwijs eveneens niet nodig is op dit terrein.
Proefsleuven en/of proefputten	Ja	Deze methode heeft als doel een statistisch representatief deel van het terrein op te graven, in functie van de inschatting van het archeologisch kennispotentieel dat aanwezig is op het volledige terrein. Gezien de kleine oppervlakte van het terrein en het feit dat er een complexe verticale stratigrafie (binnen stadscontext) wordt verwacht, is de aanleg van enkele <u>proefputten</u> aangewezen. Een dergelijk proefputtenonderzoek laat toe inzicht te krijgen in de verstoringsgraad van het bodemarchief en de bewaringstoestand van de aanwezige archeologische waarden. Op dit moment in de vergunningsprocedure is dit vervolgonderzoek met ingreep in de bodem echter nog niet mogelijk. Om beter ruimtelijk inzicht toe te laten is het nodig een groter percentage van het terrein te onderzoeken dan de voorgaande onderzoeksmethoden, wat resulteert in een grotere schadelijke impact op het bodemarchief. Deze methode is echter niet overdreven schadelijk te noemen (kosten-baten). Ondanks de grotere schadelijke impact op het bodemarchief is deze onderzoeksmethode nodig om verdere uitspraken te kunnen doen over de eventuele aanwezigheid van een archeologische site op het terrein.

Op basis van de bovenstaande afwegingen wordt een vervolgonderzoek in **uitgesteld traject** geadviseerd dat zal worden uitgevoerd nadat het volledige terrein toegankelijk is voor onderzoek. Dit zal pas na de sloop van de huidige bebouwing zijn, waarvan de sloopvergunning is opgenomen in de huidige te bekomen bouwvergunning. Na het verkrijgen van de sloopvergunning, dient de aanwezige bebouwing en verharding **bovengronds verwijderd** te worden. Dit is ter bescherming van het archeologisch vlak. **Ondergrondse constructies (kelders / diepe funderingen etc.) mogen dus niet verwijderd worden zonder begeleiding van een erkend archeoloog**, gezien de grote kans op schade aan onderliggende, oudere bouwfases van de historische panden of andere archeologisch relevante waarden. Wanneer dit is gebeurd en het volledige terrein beschikbaar en toegankelijk is voor vervolgonderzoek, kan het uitgestelde traject van start gaan. Deze werkwijze, waarbij alle benodigde onderzoeksmethoden achter elkaar worden uitgevoerd, is het snelst en meest efficiënt voor de opdrachtgever en zal **kosten-batengewijs** het meeste opleveren.

Het uitgestelde traject begint met de uitvoering van een **proefputtenonderzoek**, voor het inschatten van de impact die de huidige bebouwing heeft gehad op mogelijke archeologische vindplaatsen en ter opsporing van mogelijke archeologische (sporen) sitecomplexen.

2.3.5 Onderzoekstechnieken

Proefputtenonderzoek: techniek en motivatie

De putten worden aangelegd volgens de Code van Goede Praktijk hoofdstuk 8.6. Meer specifiek voor het terrein binnen een vastgestelde archeologische zone (stadskern Ninove) is paragraaf 8.6.3 van de Code van Goede Praktijk van toepassing. Omwille van praktische redenen wordt geopteerd voor de aanleg van 4 proefputten, gelijkmatig verspreid over het terrein (fig. 2.6). De inplanting van de putten is nu zodanig dat inzicht wordt verkregen in enerzijds de terreingesteldheid onder de huidige bebouwing en anderzijds de terreingesteldheid onder het nu braakliggende deel. Voor de twee noordelijke putten wordt een afmeting van 4x4 m voorgesteld, om een goede zichtbaarheid op de verticale stratigrafie van mogelijke oudere bouw- en bewoningfasen te bevorderen, die wordt verwacht aan de straatkant met de Langemuntstraat.

Wanneer twee putten van 16m² en twee putten van 4m² worden aangelegd, zal de vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% niet volledig gehaald worden (slechts 9,25%, wanneer N = 40 m²). In dit geval wordt de aanleg van meer putten, gezien het beperkte oppervlak van het totale onderzoeksgebied, als een onnodige bodemverstoring geacht. Gedurende het onderzoek wordt geëvalueerd of het opportuun is om nog één of meerdere kijkvensters te graven. Hierbij wordt wel rekening gehouden met de stabiliteit van de omringende gebouwen. Bovendien moet erop gewezen worden dat het niet opportuun is om binnen een stadscontext al (te) veel te verstoren tijdens een vooronderzoek.

Gezien een gekende steentijdsite op nog geen 20 m van het projectgebied, valt de afwezigheid van een *in situ* bewaarde prehistorische artefactensite niet volledig uit te sluiten. Extra aandacht wordt tijdens het uitvoeren van het proefsleuvenonderzoek besteed aan het aantreffen van lithisch materiaal. Indien tijdens het onderzoek *in situ* bewaard lithisch materiaal wordt aangetroffen, worden

deze in 3D opgemeten en geregistreerd. Indien nodig wordt, nog tijdens het veldwerk, het materiaal voorgelegd aan een materiaaldeskundige.

De proefputten worden uitgegraven met een graafmachine met een tandenloze bak en worden aangelegd op alle archeologische niveaus waarop grondsporen te zien zijn. Bij het graven van de putten worden passende maatregelen getroffen zodat er steeds kan worden gewerkt in veilige omstandigheden.

De uitvoerders van het proefputtenonderzoek dienen niet te beschikken over bijkomende specifieke competenties ten opzichte van deze opgenomen in de Code van Goede Praktijk.

2.3.6 Voorziene afwijkingen van de Code Goede Praktijk

Niet van toepassing.

Fig. 2.4: Voorstel tot inplanting proefputten.